

# **REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2022-2025) d. 16-09-2025**

**Mødedato**       Tirsdag d. 16. september 2025 kl. 08:30

**Mødested**       M1.17 og M1.4

**Mødedeltagere**   Eva Pinnerup, Kurt Mosgaard, Stine Isaksen, Lars Mogensen, Steffen Drejer

## Indholdsfortegnelse

Drøftelse af hørings svar - Energipark Tjele, delområde Vinge.....	3
Justering af indmeldte arealer - Energipark Tjele.....	5
Status på Grøn Pulje Udviklingsplan Energipark Tjele.....	7
Forslag til energistrategi.....	11
Orientering om praksis for mindre energiforsyningsanlæg, bl.a. batterianlæg.....	13
Status på projekter Grøn Pulje 2023.....	16
Temadrøftelse: Kriterier for kommunens deltagelse i skovrejsningsprojekter.....	18
Temadrøftelse: Aftale om et Grønt Danmark.....	20
Forslag til Vandforsyningsplan 2025.....	21
Klage over påbud om tilslutning til andet alment vandværk.....	24
Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 57 til Spildevandsplan 2019 (Udvidelse af nedsivningsbassin i Mø	26
Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 57 til Spildevandsplan	28
Ændring af formål og frigivelse af midler vedr. anlægsprojektet Forbedring af Viborg Genbrugsstat	30
Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2025.....	33
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder r	35
Lukket: Politianmeldelse.....	36
Lukket: Politianmeldelse.....	37
Lukket: Politianmeldelse.....	38
Underskriftsark.....	39

# Punkt 1: Drøftelse af høringssvar - Energipark Tjele, delområde Vinge

23/14168

## Resume

Forslag til plangrundlag og miljørapport for energiklynge og solcelleanlæg og vindmøller ved Vinge har været offentlig høring, og der er indkommet 59 høringssvar, heraf to i regi af Espoo-høringen samt en statslig indsigelse. Der ønskes en indledende drøftelse af høringssvarene.

## Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at høringssvarene drøftes.

## Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 16-09-2025

Klima- og Miljøudvalget drøftede høringssvarene.

## Sagsfremstilling

### Historik

Byrådet besluttede i maj 2025 at sende forslag til lokalplan nr. 618 og tillæg nr. 115 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport og udkast til § 25-tilladelse efter miljøvurderingsloven og udkast til miljøgodkendelse i offentlig høring i 10 uger ([link til sag nr. 15 i byrådet den 21. maj 2025](#)).

Oversigtskort er bilag 1.

### Inddragelse og høring

Der har været afholdt flere borgermøder i forbindelse med planlægningen og Energipark Tjele og de midler, der skal indbetales til Grøn Pulje, hvis projektet realiseres.

Der har været afholdt en samlet idéfase for planlægningen for energipark ved Tjele i perioden 3. februar 2023 til 31. marts 2023 med borgermøder i Tjelecentret den 8. februar 2023.

Viborg Kommune afholdt 21. november 2023 et møde for foreninger og selvejende institutioner i omegnen af Energipark Tjele om tidlig opstart af proces for Grøn Pulje.

Der har fra den 18. november 2024 til den 16. december 2024 været afholdt supplerende idéfase uden borgermøde.

Viborg Kommune afholdt 23. januar 2025 dialogmøde om Grøn Pulje udviklingsplan for Energipark Tjele med naboer, borgere, foreninger og selvejende institutioner. Mødet blev afholdt i Tjelecentret i Ørum.

Klima- og Miljøudvalget og forvaltningen har været på en bustur i området med en lokal dialoggruppe den 3. juni 2025, ligesom der har været afholdt møde med dialoggruppen.

Der har været afholdt høringsperiode i perioden fra 2. juni 2025 til den 18. august 2025. Der blev afholdt borgermøde i Tjelehallen den 11. juni 2025

### Høringssvar

Der er indkommet 59 høringssvar. Heraf er der to høringssvar fra vores nabolande i regi af Espoo-høringen, som koordineres af staten.

Der er indsigelse fra Styrelsen fra Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) mod tillæg nr. 115 til Kommuneplanen vedrørende, idet SGAV vurderer, at planforslaget ikke er i overensstemmelse med de nationale landskabsinteresser, som styrelsen varetager. Indsigelse efter planlovens § 29, stk. 1, betyder, at planforslaget ikke kan vedtages endeligt, før der er opnået enighed mellem parterne om de nødvendige ændringer, og SGAV skriftligt har frafaldet indsigelsen jf. planlovens § 28, stk. 1.

Der er høringsvar fra ministeren for byer og landdistrikter, hvor ministeren tilkendegiver, at han undlader at følge en indstilling fra SGAV om at gøre indsigelse mod kommuneplantillægget på baggrund af, at styrelsen vurderer, at en del af herregårdslandskabet er af særlig kvalitet.

Høringsvar i høringsperioden er i bilag 2. Forvaltningen vil først gennemføre en egentlig behandling af høringsvar efter Klima- og Miljøudvalgets drøftelse

## **Beskrivelse**

Plan- og projektområdet for energiklynge, solcelleanlæg og vindmøller ved Tjele omfatter et areal på ca. 700 ha, herunder

- ca. 430 ha til solceller
- 14 vindmøller med totalhøjde på op til 185 m
- samt en energiklynge på 74 ha, hvoraf 56 ha udlægges til erhvervsområde i byzone

Der er friholdt arealer til faunapassage, gåseareal mv.

Forslag til lokalplan er i bilag 3, forslag til kommuneplantillæg er i bilag 4 og miljørapport er i bilag 5.

## **Alternativer**

Intet.

## **Tidsperspektiv**

Intet.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Tidsperspektiv for endelig vedtagelse afhænger af processen med behandling af høringsvar og evt. ændringer.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Intet.

## **Bilag**

Oversigtskort

Høringsvar

Forslag til lokalplan nr. 618

Tillæg nr. 115 til kommuneplan 2017-2029 inkl. grundvandsredegørelse

Udkast til miljørapport

## Punkt 2: Justering af indmeldte arealer - Energipark Tjele

22/26201

### Resume

Da byrådet endeligt har vedtaget plangrundlaget for projekterne ved Kvorning og Sjørring, er der ikke længere behov for at udpege disse områder som en del af den statslige energipark. Der skal tages stilling til, om arealerne skal søges udtaget af den statslige energipark.

### Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at kommunen indmelder et justeret areal til ministeriet, så områderne omfattet af lokalplan nr. 611 og 617 udgår af listen.

### Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 16-09-2025

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at kommunen indmelder et justeret areal til ministeriet, så områderne omfattet af lokalplan nr. 611 og 617 udgår af listen.

### Sagsfremstilling

#### Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede i september 2022 at indmelde Energipark Tjele som statslig energipark ([link til sag nr. 17 i Klima- og Miljøudvalget den 20. september 2022](#))

Byrådet besluttede i april 2025 endeligt at vedtage kommuneplantillæg nr. 111 og lokalplan nr. 611 for solceller ved Kvorning ([link til sag nr. 3 i byrådet den 23. april 2025](#)).

Byrådet besluttede i april 2025 endeligt at vedtage kommuneplantillæg nr. 114 og lokalplan nr. 617 for et område til solceller og vindmøller ved Sjørring ([link til sag nr. 2 i byrådet den 23. april 2025](#))

Byrådet besluttede i maj 2025 at vedtage forslag til kommuneplantillæg nr. 115 og forslag til lokalplan 618 for energiklynge med solcelleanlæg og vindmøller ved Vinge ([link til sag nr. 15 i byrådet den 21. maj 2025](#)).

### Inddragelse og høring

Der har været afholdt høringer af planerne og tilhørende miljørapporter.

### Beskrivelse

I juni 2024 meddelte ministeren for byer og landdistrikter, at Energipark Tjele er indstillet til udpegning som statslig energipark. Den endelige udpegning sker gennem en bekendtgørelse udstedt af ministeren, som skal miljøvurderes af ministeriet. Denne miljøvurderingsproces forventes afsluttet, så bekendtgørelsen kan udstedes i begyndelsen af 2026.

Energipark Tjele består af:

- planlægning for et solcelleanlæg ved Kvorning,
- et solcelleanlæg og 3 vindmøller ved Sjørring samt
- et solcelleanlæg, 14 vindmøller og en energiklynge ved Vinge.

Allerede i juni 2024 var Viborg Kommune dog kommet langt i planlægningen for et solcelleanlæg ved Kvorning og et solcelleanlæg og 3 vindmøller ved Sjørring, og plangrundlaget for disse områder kunne derfor vedtages endeligt i foråret 2025.

Da plangrundlaget er vedtaget af byrådet, er der ikke længere behov for, at disse to områder indgår i den statslige udpegning.

Samtidig har ministeren for byer og landdistrikter varslet, at bekendtgørelsen for Energipark Tjele forventes at fastsætte særlige regler for afstandskrav, som vil være skærpede i forhold til retningslinjerne i Kommuneplan 2025-2036.

Dette er uhensigtsmæssigt, når Viborg Byråd har vedtaget et plangrundlag. Det kan skabe forvirring hos borgerne om, hvilke afstandskrav der er gældende, ligesom det kan besværliggøre, hvis der på sigt bliver behov for mindre ændringer af plangrundlaget, da bekendtgørelsens afstandskrav så vil skulle overholdes.

Forvaltningen foreslår derfor, at områderne ved Kvorning og Sjørring ikke udpeges som statslig energipark og derved udgår af listen.

Hvis Viborg Byråd beslutter at reducere arealet til udpegning som statslig energipark, vil det ikke være muligt senere at få disse arealer inkluderet i den endelige udpegning.

## **Alternativer**

Intet.

## **Tidsperspektiv**

Plan og Landdistriktsstyrelsen har tidligere oplyst, at bekendtgørelsen og miljøvurdering bliver sendt i høring i september 2025.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Det fremgår af lov om statslige energiparker § 3, at ministeren for byer og landdistrikter alene med kommunalbestyrelsens tilslutning kan fastsætte regler om et areals anvendelse som energipark.

Forud for høring af den bekendtgørelse, der formelt udpeger en energipark, skal kommunalbestyrelsen gives lejlighed til at udtale sig, inden forslag om udpegning af en energipark offentliggøres efter § 5, stk. 1.

## **Punkt 3: Status på Grøn Pulje Udviklingsplan Energipark Tjele**

25/17616

### **Resume**

Denne sag giver en status på Grøn Pulje Udviklingsplan for Energipark Tjele. Udvalget skal tage stilling til, om udviklingsplanen skal omfatte den forventede Grønne Pulje for VE-anlæg ved Hammershøj og Vesterkær, og om Viborg Kommune skal bidrage til udvikling af projekter i nabokommuner.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at status fra forvaltningen tages til efterretning,
2. at Grøn Pulje Udviklingsplanen udvides til at omfatte arealer inden for 4,5 km fra Energipark Hammershøj og Energipark Vesterkær,
3. at Grøn Pulje Udviklingsplanen ikke omfatter projekter og arealer i andre kommuner.

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 16-09-2025**

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at status fra forvaltningen tages til efterretning,
2. at Grøn Pulje Udviklingsplanen udvides til at omfatte arealer inden for 4,5 km fra Energipark Hammershøj og Energipark Vesterkær,
3. at Grøn Pulje Udviklingsplanen ikke omfatter projekter og arealer i andre kommuner.

### **Sagsfremstilling**

#### **Historik**

Klima- og Miljøudvalget igangsatte på sit møde i marts 2025 Grøn Pulje Udviklingsplan for Energipark Tjele ([link til sag nr. 4 i Klima- og Miljøudvalget den 25. marts 2025](#)).

#### **Inddragelse og høring**

Følgegruppen er nedsat, og der er afholdt følgegruppemøde hhv. den 26. juni og 18. august 2025. Se uddybninger om inddragelsen nedenfor.

#### **Beskrivelse**

### **Status på Grøn Pulje Udviklingsplan for Energipark Tjele**

Klima- og Miljøudvalget har igangsat Grøn Pulje Udviklingsplan for Energipark Tjele bestående af anlæg ved Nr. Vinge, Sjørring og Kvorning. Oversigtskort med afgrænsning af det omtrentlige område er i bilag 1.

Gennem de sidste fire måneder har forvaltningen i samarbejde med LYTT Architecture og borgere fra lokalsamfundet udarbejdet en plan for den kommende borgerinddragelsesproces som har fokus på indsamling og modning af projektideer.

### **Oversigt over gennemførte aktiviteter i processen:**

- Projektafklaring og rammer for projektet
- Besigtigelser i lokalområdet og en analyse af stedernes omgivelser og lokalsamfund
- Nedsættelse af følgegruppe med borgere fra lokalområderne
- Information om og annoncering af den kommende proces til borgere via Facebook og flyers
- Oprettelse af hjemmeside om Grøn Pulje Udviklingsplan for Energipark Tjele

- Afholdelse af opsamlende følgruppemøde inden opstart på den bredere borgerinddragelsesproces

## Planlagte aktiviteter (september og frem)

- Opstart af borgerinddragelsesproces med landsbyråd, interessefællesskaber og følgegruppe
- Fortsat inddragelse af styregruppemøde og administrativ projektgruppe gennem alle processens faser
- Politiske drøftelser af projektideer
- Politisk stillingtagen til udmøntning af midler

De indledende faser af borgerinddragelsesprocessen fokuserer på at identificere borgernes ønsker til anvendelsen af midlerne fra Grøn Pulje samt at indsamle og udvikle projektforslag.

Efter den indledende fase vil udvalget blive præsenteret for de indledende projektforslag. Udvalget skal drøfte og tage stilling til projektforslagene og herefter beslutte, hvilke forslag, der i første omgang skal rykke videre til næste fase, hvor projekterne modnes yderligere.

I de efterfølgende faser skitseres projektideerne på et mere detaljeret niveau, og borgerne ”klædes på” til at indsende ansøgninger til Grøn Pulje. Når projekterne er færdigudviklede og klar, og de første midler til Grøn Pulje skal udmøntes, vil der være en ansøgningsrunde, hvor der kan søges om midler til realisering af projekterne. Der vil også kunne søges om andre projekter.

Herefter tages endelig politisk stilling til, hvilke projekter der kan få støtte fra udmøntning af midler under Grøn Pulje Udviklingsplan for Energipark Tjele.

## Politisk stillingtagen

Forvaltningen vurderer, at der er behov for en politisk stillingtagen til nedenstående forhold omkring rammerne for Grøn Pulje Udviklingsplan for Energipark Tjele:

1. Afgrænsning: Hvilke anlæg som skal indgå i udviklingsplanen
2. Ansøgningsberettigede og kommunegrænser: Hvorvidt udviklingsplanen skal omfatte arealer i andre kommuner.

## Afgrænsning af Grøn pulje Udviklingsplan

Forvaltningen foreslår, at afgrænsningen for Grøn Pulje Udviklingsplan udvides fra projekter i Energipark Tjele til at inkludere Energipark Hammershøj (forventes vedtaget 2026) og Energipark Vesterkær (forventes vedtaget 2026), som opstilles af hhv. NRGi og Eurowind. Begge anlæg ligger i nærhed til Energipark Tjele, og der er et stort overlap mellem oplande.

Forslag til ændret afgrænsning er i bilag 2.

Den nuværende kommunikation til borgerne i forbindelse med udviklingsplanen retter sig bredt mod borgerne i ”Tjeleområdet”, fordi de tre anlæg ligger spredt over et større område. Det har ikke været tydeligt for alle borgere, at inddragelsesprocessen for Grøn Pulje Udviklingsplan for Energipark Tjele, kun er rettet mod midlerne fra de tre BioCirc-anlæg ved Nr. Vinge, Sjørring og Kvorning.

Følgegruppen giver udtryk for, at processen omkring ansøgning af midler ikke må blive for omstændig og ressourcekrævende. Da opstillere har mulighed for at indbetale over en 7-årig periode, vil midlerne forventeligt blive udmøntet over en årrække fra 2027 og frem. Resultatet af dette vil være, at borgerne skal søge midler over flere omgange.

Inddragelse af alle de forventede anlæg i området vil lette processen for borgerne, da de i så fald ikke skal indgå i flere sideløbende borgerinddragelsesprocesser, og så projekterne kan modnes ud fra lokalområdets afgrænsning uanset hvilket VE-projekt, Grøn Pulje relaterer sig til.

Forvaltningen vurderer yderligere, at denne løsning kan lette administrationen, da det giver mulighed for at udnytte medarbejderressourcerne mest effektivt, og for at pulje midlerne fra de forskellige anlæg, når midlerne skal udbydes.

## Ansøgningsberettigede og deling af Grøn Pulje på tværs af kommunegrænser

Af bekendtgørelse om Grøn Pulje § 4, stk.1, fremgår det, at følgende fysiske og juridiske personer er berettigede til at ansøge om tilskud fra Grøn Pulje:

- 1) Naboer inden for seks gange møllehøjde
- 2) Naboer inden for 200 meter fra et solcelleanlæg og et vandkraftværk
- 3) Lokale i øvrigt i kommunen

Naboer bosat i nabokommunen kan i visse tilfælde være ansøgningsberettigede, hvis de f.eks. bor inden for 6 x møllehøjde fra et anlæg. I bilag 3 illustrerer figuren, hvem der er ansøgningsberettiget.

Da Energipark Vesterkær ligger nær kommunegrænsen, betyder det, at fysiske og juridiske personer udenfor kommunegrænsen, men indenfor de ovenstående afstande, kan ansøge om tilskud fra Grøn Pulje, som udmøntes af Viborg Kommune. Forvaltningen foreslår, at den grønne udviklingsplan alene omfatter projekter i Viborg Kommune.

Det er muligt for byrådet at beslutte at dele Grøn Pulje med nabokommuner, selvom anlægget alene er placeret i én kommune. I så fald vil en del af beløbet kunne udmøntes af nabokommunen. En aftale om dette skal være indgået senest 8 uger, efter der er meddelt byggetilladelse til det respektive VE-anlæg. Det er forvaltningens vurdering, at dette alene vil være aktuelt for projekter på tværs af eller nær kommunegrænser.

Forvaltningen er bekendt med, at Randers Kommune ønsker, at Viborg Kommune overdrager en del af Grøn Pulje for Vesterkær. Dette vil blive forelagt til politisk stillingtagen i forbindelse med stillingtagen til planlægningen for Vesterkær.

Se bilag 4 for et kort over anlæggene og de relevante afstande for ansøgningsberettigede i og udenfor Viborg Kommune.

### Alternativer

At afgrænsningen af Grøn Pulje Udviklingsplan for Tjele fortsat fastholdes til at omhandle de tre anlæg ved Sjørring, Kvorning og Nr. Vinge.

### Tidsperspektiv

Over det kommende år vil LYTT Architecture samt Viborg Kommune arbejde aktivt med inddragelse af borgere fra lokalområdet. Efter dette forløb vil inddragelse af lokalområdets borgere være afhængig af de konkrete projekters omfang og kompleksitet.

### Økonomiske forhold og konsekvenser

På baggrund af nuværende udmeldinger fra opstillerne af anlæg, forventes der følgende indbetalinger af midler til Grøn Pulje:

Anlæg	Forventet indbetaling	Forventet indbetalingsår
Vesterkær	13.199.000 kr.	2028
Hammershøj	16.885.000 kr.	2028
Nr. Vinge	68.230.800 kr.	2029
Kvorning	7.500.000 kr.	50% i 2027 og 50% i 2029
Sjørring	7.885.000 kr.	2027

Tallene er med forbehold for en række forhold (herunder politisk godkendelse, udbygning af elnettet, adgang til materialer m.v.) og er derfor behæftet med en vis usikkerhed.

### Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

## **Bilag**

Nuværende afgrænsning af Grøn Pulje Udviklingsplan for Energipark Tjele med 4,5 km zone

Forslag til ny afgrænsning for Grøn Pulje Udviklingsplan for Energipark Tjele med 4,5 km zone

Ansøgningsberettigede - Vejledning om Grøn Pulje

Kort over anlæg med 6 x vindmøllehøjde zone

## Punkt 4: Forslag til energistrategi

25/19459

### Resume

Byrådet har besluttet, at der skal udarbejdes en energiforsyningsplan. Forvaltningen har udarbejdet et forslag til en energiforsyningsplan i form af en energistrategi, som kortlægger og giver et samlet overblik over kommunens arbejde med energiområdet.

Forslaget til en energistrategi foreslås sendt i offentlig høring.

### Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at forslag til energistrategi vedtages med henblik på offentlig høring i 8 uger.

### Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 16-09-2025

Klima- og Miljøudvalget besluttede at udsætte sagen.

### Sagsfremstilling

#### Historik

Byrådet vedtog Klimaplan for Viborg Kommune i 2022 ([link til sag nr. 8 i byrådet den 12. oktober 2022](#)). Det indgår som indsats i planen, at kommunen skal udarbejde en energiforsyningsplan.

Byrådet afsatte midler i 2023 til udarbejdelse af strategisk energiplanlægning for grøn el, varme og brændstof til hele Viborg Kommune i fremtiden ([link til sag nr. 5 i byrådet den 22. februar 2023](#)).

Klima- og Miljøudvalget drøftede i 2024 formål og forventninger til indhold i en kommende energiforsyningsplan ([link til sag nr. 2 i Klima- og Miljøudvalget den 27. februar 2024](#)).

Klima- og Miljøudvalget blev i marts 2025 orienteret om, at forvaltningen ville gå i dialog med varmegæverne om, hvordan deres planer for grøn omstilling kan indgå i kommunens kommende energiforsyningsplan ([link til sag nr. 5 i Klima- og Miljøudvalget den 25. marts 2025](#)).

Byrådet blev i marts orienteret om, at eksisterende planer for kommunens strategiske energiplanlægning ville blive sammenskrevet i en energiforsyningsplan ([link til sag nr. 4 i byrådet den 18. marts 2025](#)).

#### Inddragelse og høring

På fællesmøder med varmegæverne i kommunen, elnetselskaber og Evida har forvaltningen præsenteret sit arbejde med strategisk energiplanlægning.

Forvaltningen har i august haft et udkast til energistrategien i en indledende høring hos varmegæverne i kommunen, Evida, Energinet, N1 og Elnet Midt.

Forvaltningen foreslår, at der afholdes en offentlig høring om forslaget, men at der ikke afholdes et borgermøde. I høringen vil forvaltningen sende forslaget til nabokommunerne og førnævnte energiselskaber.

#### Beskrivelse

Det er en indsats i klimaplanen, at der skal udarbejdes en energiforsyningsplan. Forvaltningen har udarbejdet et forslag til en energiforsyningsplan i form af en energistrategi, der giver et samlet overblik over kommunens arbejde med energiområdet.

Forslag til en energistrategi for Viborg Kommune er i bilag 1.

Byrådet har gennem en række beslutninger lagt en retning for kommunens energiplanlægning og praksis for forvaltningens arbejde på energiområdet. I forslaget til en energistrategi sammenfattes kommunens gældende praksis baseret på byrådets tidligere beslutninger.

Strategien fastlægger, hvordan kommunen skal arbejde som myndighed og samarbejdspartner vedr. anlæg til produktion og forsyning med el, gas og varme. Det drejer sig primært om kommunens lovbundne opgaver såsom godkendelse af fjernvarmeprojekter og vedtagelse af lokalplaner for vindmøller, solceller og biogasanlæg. I arbejdet med energiområdet skal kommunen derudover som myndighed og samarbejdspartner lægge vægt på dialog, samarbejde og processer.

Strategien er forholdsvis kortfattet, men det udelukker ikke, at strategien kan suppleres med flere bilag med mere beskrivelse eller analyse, hvis der viser sig behov for eller ønske om, at konkrete forhold skal uddybes. Dog vurderer forvaltningen, at det ligger ud over kommunens opgave og behov at redegøre for alle aspekter og sammenhænge på energiområdet.

Energisystemet er komplekst, og det er vanskeligt at forudsige fremtidens energisystem, da udviklingen afhænger af en række vilkår, som kun i begrænset omfang kan påvirkes af lokale, kommunale beslutningstagere. Disse vilkår er først og fremmest efterspørgslen efter energitjenester i et verdensmarked, den teknologiske udvikling, de økonomiske rammevilkår og national lovgivning.

Inden for kommunens handlerum er det forvaltningens vurdering, at den grønne omstilling for energiområdet er på rette vej i forhold til kommunens klimamål, hvis kommunen forsætter med arbejdet som fastlagt og beskrevet i energistrategien.

## **Alternativer**

Intet.

## **Tidsperspektiv**

Forslaget til energistrategien kan komme i offentlig høring i september 2025. Høringssvar vil efterfølgende blive behandlet og forventes forelagt for det kommende byråd i primo 2026 med henblik på endelig vedtagelse af energistrategien.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Der er ikke lovkrav om, at kommuner skal udarbejde en energiforsyningsplan eller energistrategi. Det er derfor frivilligt, om kommunen ønsker en energistrategi, hvorledes den tilvejebringes, og hvad dens indhold skal være.

Det fremgår af energistrategien, at den er underordnet klimaplanen og kommuneplanen. Dvs. at den indpasser sig efter klimaplanens mål og tiltag, og at den ikke regulerer fysisk planlægning, hvilket kommuneplanen gør. For overblikkets skyld gengiver strategien dog nogle uddrag om det centrale energirelaterede indhold i klimaplanen og kommuneplanen.

Klima- og Miljøudvalget besluttede i august at igangsætte revision af klimaplanen. Et udkast til en revideret klimaplan forventes udarbejdet i løbet af 2026 ([link til sag nr. 5 i Klima- og Miljøudvalget den 12. august 2025](#)). Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede i januar 2025 at igangsætte udarbejdelse af et tematillæg om det åbne land til Kommuneplan 2025-2036, hvilket bl.a. kan medføre ændringer i kommuneplanens retningslinjer for solenergianlæg og vindmøller ([link til sag nr. 25 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 22. januar 2025](#)).

Forvaltningen vurderer, at energistrategien ikke er omfattet af miljøvurderingsloven, idet den ikke fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser eller medfører krav om en vurdering af virkningen på Natura 2000-områder.

## **Bilag**

Udkast til forslag til energistrategi for Viborg Kommune

# Punkt 5: Orientering om praksis for mindre energiforsyningsanlæg, bl.a. batterianlæg

25/18348

## Resume

Forvaltningen modtager en del henvendelser om etablering af mindre/sekundære energiforsyningsanlæg som fx batterianlæg og generatorer. Denne sag har til formål at orientere om praksis for sådanne anlæg. En enslydende sag forelægges i Teknisk Udvalg.

## Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at orienteringen om praksis for mindre energiforsyningsanlæg tages til efterretning.

## Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 16-09-2025

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at orienteringen om praksis for mindre energiforsyningsanlæg tages til efterretning.

## Sagsfremstilling

### Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede på sit møde den 12. august 2025, at bl.a. ansøgninger om lokalplanpligtige batterianlæg indgår i prioriteringen af VE-sager ([link til sag nr. 1 i Klima- og Miljøudvalget den 12. august 2025](#)).

## Inddragelse og høring

Intet.

## Beskrivelse

Forvaltningen får en del henvendelser om etablering af batterianlæg (BESS) og etablering af (nød)generatoranlæg.

## BESS anlæg

Et storskala batterianlæg kaldes ofte et BESS-anlæg, som er en forkortelse af Battery Energy Storage System. BESS-anlæg udnytter en teknologi, der lagrer elektrisk energi i genopladelige batterier og kan dermed bidrage til udbygningen/stabilisering af vedvarende energikilder samt sikre en mere jævn fordeling af den grønne strøm og elpriser. Dog ikke med samme responstid som en generator jf. nedenfor.

Batterianlæggene ønskes oftest placeret nær transformatorstationer eller i tilknytning til VE-anlæg. Opstilles BESS-anlæg med henblik på salg af strøm, er der som udgangspunkt tale om erhvervsmæssig drift modsat et anlæg, der alene har selvforsyning til formål.

## Nødgeneratorer

Nødgeneratorer producerer el til brug for akut strømsvigt. De drives ofte af diesel, da en dieselmotor kan starte hurtigt og kan levere en høj ydelse. Nødgeneratorer kan være helt små evt. mobile anlæg op til større anlæg, der skal sikre strøm til virksomheder eller institutioner, der er særligt sårbare over for strømsvigt, f.eks. sygehuse, mejerier, landbrug og datacentre.

Derfor kan de som udgangspunkt være nødvendige for landbrugs- og/eller virksomhedsdrift. I så fald kan de under visse betingelser etableres uden landzonetilladelse i tilknytning til eksisterede erhverv hjemmehørende i det åbne land.

Generatorer, der udover nødvendighed for egen drift også kan levere strøm (systemydelse) til energiforsyningselskaber, er som udgangspunkt erhvervsvirksomhed. Disse anlæg vil derfor ofte være større end nødvendigt for virksomhedens drift.

For at skelne mellem de to generatortyper kaldes generatorer, der leverer systemydelse, herefter for backup-generatorer.

## Administrativ praksis

Henvendelser om mindre energianlæg, der ikke er nødvendige for egen virksomhedsdrift, kan opdeles i følgende sagstyper:

- A. Selvstændige batterianlæg i det åbne land
- B. Batterianlæg i tilknytning til VE- anlæg i det åbne land
- C. Selvstændige batterianlæg inden for kommuneplanlagte rammeområder (byzone og fremtidig byzone)
- D. Back-up generatorer i det åbne land

## Planmæssige forhold

Batteri- og generatoranlæg er omfattet af planlovens almindelige regler, herunder landzonereglerne og regler om byvækst og lokal- og kommuneplanlægning. Landzonen er overordnet reserveret til landbrug og funktioner, der ikke kan placeres i byer. Landszonereglerne har til formål at undgå spredt bebyggelse i det åbne land. Byvækst skal som udgangspunkt ske i geografisk forlængelse af eksisterende byzone.

I det følgende gennemgås ovennævnte sagstyper og forvaltningens vurdering heraf ift. planlovgivningen. Anlæggene kan herudover kræve tilladelse efter anden lovgivning.

### A. Selvstændige batterianlæg

Flere henvendelser angår (mindre) BESS-anlæg på under 1 hektar. Forvaltningen har tidligere meddelt landzonetilladelse til et anlæg på ca. 8.600 m<sup>2</sup> nord for Viborg ved Loldrup Transformerstation ud fra en vurdering af, at der ikke var tale om spredt bebyggelse i det åbne land, da det lå i tilknytning til transformerstationen.

Batterianlæg vil afhængigt af omstændighederne kunne etableres på grundlag af en landzonetilladelse. Det vurderes f.eks. at kunne være muligt efter en konkret vurdering, hvor et mindre anlæg ønskes placeret i tilknytning til eksisterende VE anlæg eller andre tekniske anlæg.

Hvis der er tale om større, særskilte batterianlæg skal anlægget betragtes som en erhvervmæssig bebyggelse, der efter gældende regler skal betragtes som byvækst. De skal derfor henvises til erhvervsarealer i byzone, medmindre der er en særlig begrundelse for placering i landzone. Større anlæg vil i så fald oftest forudsætte en lokalplan.

### B. Batterianlæg i tilknytning til VE- anlæg inden for gældende lokalplan i det åbne land

I nyere lokalplaner for VE-anlæg indgår ofte mulighed for etablering af batterianlæg. Udviklingen betyder dog, at der kommer ønsker om batterianlæg inden for allerede planlagte eller etablerede VE-anlæg.

For at et batterianlæg kan betragtes som en del af et VE- anlæg, forudsættes det som udgangspunkt, at der er tale om et batterianlæg, som indgår i en teknisk/funktionel sammenhæng med et VE-anlæg i det åbne land, og som for så vidt angår batterianlæggets omfang og karakter står i et rimeligt forhold til VE-anlægget.

Forvaltningen vurderer, at batterianlæg inden for en lokalplan for VE- anlæg efter en konkret vurdering kan sidestilles med tilhørende VE- anlæg og på den baggrund behandles efter landzonereglerne evt. med dispensation fra de bybyggelsesregulerende bestemmelser i lokalplanen. Det kræver dog altid en konkret vurdering af såvel placeringen som lokalplanen, og det er en forudsætning, at placeringen ikke er strid med planens principper.

Hvis batterianlægget skal etableres uden for lokalplanafgrænsningen, vil der som udgangspunkt være tale om en udvidelse af et lokalplanpligtigt anlæg, der kan kræve udarbejdelse af en lokalplan og kommuneplantillæg.

### C. Selvstændige batterianlæg i erhvervsområder

Hvis der er tale om større, særskilte batterianlæg, kan der være placeringsmuligheder i erhvervsområder. Viborg Kommune har ikke udlagt erhvervsarealer decideret til BESS-anlæg, da det er en ny type anlæg. Den konkrete placering af BESS-anlæg i eksisterende erhvervsområder skal vurderes i forhold til områdets anvendelsesbestemmelse og miljøklasser. Det anbefales desuden, at batterier ikke placeres i facadearealer.

I kommuneplanlagte områder, der ikke er lokalplanlagt, vil der kunne igangsættes lokalplanlægning for batterianlæg. I lokalplanlægningen skal der tages hensyn til, at byudviklingen sker inde fra og ud og til arkitektonisk kvalitet, herunder facadehensyn.

## **D. Back-up generatorer i det åbne land**

Forvaltningen får løbende henvendelser om nødgeneratorer, men har på det sidste modtaget flere henvendelserne angående generatorer, der, udover nøddrift for landbruget, også kan levere systemydelser. Forvaltningen har ikke kendskab til, om der forud for henvendelserne er indgået aftale med et energiselskab om levering af systemydelser.

Forvaltningen vurderer, at nødforsyning til egen drift kan etableres uden landzonetilladelse, da det er en del af landbrugserhvervet.

Er der tale om generatorer, der pga. af deres anvendelse og placering vurderes at være erhvervsvirksomhed, vil det kræve landzonetilladelse. Der kan kun gives tilladelse til erhverv, der er hjemmehørende i landzone, hvorfor backup-generatorer bør henvises til erhvervsarealer i byzone. Betragtes en generator som et teknisk anlæg i naturlig tilknytning til eksisterende tekniske anlæg, vil der dog efter en konkret vurdering kunne gives tilladelse som beskrevet ovenfor vedr. BESS-anlæg.

### **Alternativer**

Intet.

### **Tidsperspektiv**

Intet.

### **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

### **Juridiske og planmæssige forhold**

Batterianlæg er omfattet af planlovens almindelige regler, herunder landzonereglerne og regler om lokal- og kommuneplanlægning.

## Punkt 6: Status på projekter Grøn Pulje 2023

21/16244

### Resume

Forvaltningen orienterer om status på projekterne i Grøn Pulje, som blev bevilget støtte af Klima- og Miljøudvalget i 2023.

Sagen behandles også i Landdistriktsudvalget.

### Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at orienteringen om status på Grøn Pulje 2023 projekter tages til efterretning.

### Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 16-09-2025

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at orienteringen om status på Grøn Pulje 2023 projekter tages til efterretning.

### Sagsfremstilling

#### Historik

Klima- og Miljøudvalget bevilgede på baggrund af fællesmøder mellem Klima- og Miljøudvalget og Landdistriktsudvalget i august 2023 ([link til sag nr. 1 i Klima- og Miljøudvalget den 30. august 2023](#)) og november 2023 ([link til sag nr. 1 i Klima- og Miljøudvalget den 21. november 2023](#)) støtte fra Grøn Pulje til i alt 19 projekter med en samlet sum på 6.446.240 kr.

#### Inddragelse og høring

Intet.

#### Beskrivelse

I alt 19 projekter med en samlet bevilget sum på 6.446.240 blev bevilget støtte fra Grøn Pulje i 2023 i forlængelse af opstilling af vedvarende energianlæg ved Kvosted, Stoholm og Tolstrup. Støtten blev bevilget af Klima- og Miljøudvalget på baggrund af fællesmøder mellem Klima- og Miljøudvalget og Landdistriktsudvalget i henholdsvis august og november 2023.

Forvaltningen orienterer om status på de 19 projekter:

- 9 projekter er afsluttet.
- 7 projekter er der udbetalt støtte til, og forvaltningen afventer afrapportering og regnskabsaflæggelse.
- 6 projekter er i proces og i gang med enten søgning af tilladelser eller diverse afklaringer med forvaltningen. Nogle projekter afventer intern afklaring fra ansøger. Her kan der blive tale om tilbageløb af midler til Grøn Pulje for enkelte projekter, men sandsynligheden vurderes om relativ lav.
- 1 projekt er i risiko for frafald af støtte, hvis ikke der findes supplerende midler til projektet.

Status er uddybet i bilag 1.

Ifølge lovgivning om Grøn Pulje skal midlerne være allokeret inden for 5 år. Det betyder, at der skal være givet tilsagn til en ansøger om, at vedkommende er berettiget til midlerne. Midlerne behøves ikke at være udbetalt til ansøger og kan stå på kommunens konto, indtil udbetalingen er relevant.

Hvis det i løbet af processen vurderes, at projektet ikke er realiserbart, kan midlerne frafalde og gå tilbage til Grøn Pulje, hvorpå de på ny kan udbydes og allokeres til andre projekter. Når midlerne er frafaldet, vil kommunen få en ny frist på 5 år til allokering af midler.

Landdistriktsudvalget behandler en enslydende sagsfremstilling.

Forvaltningen har modtaget en henvendelse fra Taarup Borgerforening, som modtog midler fra Grøn Pulje 2023. Taarup Borgerforening orienterer om, at det beløb, foreningen i sin tid modtog fra puljen, har vist sig ikke at være tilstrækkeligt til at færdiggøre renoveringen af forsamlingshuset. Foreningen ansøger derfor om yderligere 63.951,85 kr. til renovering af forsamlingshus i Knudby. Denne ansøgning behandles i Landdistriktsudvalget med henblik på at undersøge, om der kan gives støtte fra puljer eller lign.

## **Alternativer**

Intet.

## **Tidsperspektiv**

Intet.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Der kan blive tale om tilbageløb til Grøn Pulje for projekter, som er bevilget støtte i 2023, men som ikke kan realiseres pga. manglende tilladelser og/eller udløb af tidsfrister.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Intet.

## **Bilag**

Status på Grøn Pulje 2023 (eftersendt, korrigeret bilag)

# Punkt 7: Temadrøftelse: Kriterier for kommunens deltagelse i skovrejsningsprojekter

25/24252

## Resume

I denne sag skal Klima- og Miljøudvalget drøfte, hvilke kriterier der skal gælde for kommunens deltagelse i skovrejsningsprojekter, hvilke krav der stilles til projekterne, og hvilke prioriteringer der kan forventes lagt til grund for indstillingen af projekterne.

## Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter forvaltningens oplæg.

## Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 16-09-2025

Klima- og Miljøudvalget drøftede forvaltningens oplæg.

## Sagsfremstilling

### Historik

En temadrøftelse om skovrejsning i Klima- og Miljøudvalget blev udsat i 2024 ([link til sag nr. 14 den 27. februar 2024](#))

Klima- og Miljøudvalget havde i 2024 en temadrøftelse om arealomlægning i det åbne land ([link til sag nr. 5 i Klima- og Miljøudvalget den 22. oktober 2024](#)).

Økonomi- og Erhvervsudvalget har den 22. januar 2025 igangsat tematillæg for det åbne land ([link til sag nr. 25 på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 22. januar 2025](#)).

## Inddragelse og høring

Intet.

## Beskrivelse

Kommunen vil fremme skovrejsning jævnfør kommunens klimaplan. Uddrag fra klimaplanen om skovrejsning er i bilag 1.

Kommunens handlemuligheder for at fremme skovrejsning er beskrevet i bilag 2.

Kommunen kan fastlægge kriterier for, at kommunen deltager som samarbejdspartner i skovrejsningsprojekter eller giver tilskud til skovrejsning. Kriterier kan fx være:

- At det skal være blivende skov med høj evne til at lagre CO2.
- At skoven skal være modstandsdygtighed over for klimaforandringer.
- At det skal være i skovrejsningsområder udpeget i kommuneplanen, hvor skovtilplantning ønskes fremmet, som er vist på kort i bilag 3.
- At skoven skal tilgodese beskyttelse af grundvand.
- At skoven skal tilgodese sammenhængende natur og biodiversitet.
- At skoven skal tilgodese behov for bynær skov med rekreativ kvalitet.

Kriterierne kan gøres konkrete ift. krav om diversitet i træarter, fredskov, urørt skov og offentlig adgang.

Forvaltningen anbefaler, at kriterierne lægger sig op ad følgende eksisterende ordninger:

1. Klimaskovfondens skovkriterier, som er i bilag 4.
2. Den nye nationale skovrejsningsordning under Den Grønne Trepert, som er i bilag 5.

## **Alternativer**

En drøftelse og vedtagelse af kriterier og procedure for behandling af ansøgninger om tilskud til eller samarbejde om skovrejsning kan afvente:

- Grønne omlægningsplaner
- Kommuneplantillæg for det åbne land

## **Tidsperspektiv**

Udvalgets drøftelse vil danne baggrund for en beslutningssag, hvor udvalget forventes at vedtage kriterier og procedure for ansøgninger, hvorefter disse offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Som grundlag herfor forventer forvaltningen at fremlægge:

- Forslag til krav til indhold i skriftlige ansøgninger om tilskud fra kommunen til skovrejsning eller om samarbejdsaftale med kommunen omkring skovrejsning.
- Forslag til konkrete kriterier, som Klima- og Miljøudvalget kan anvende ved sin prioritering blandt indkomne ansøgninger, og beslutning om hvorvidt de imødekommes.
- Forslag til model for udbetaling af tilskud, hvor ansøger først skal dokumentere, at de nødvendige myndighedsgodkendelser foreligger.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Kommuner kan som udgangspunkt yde støtte til frivillige organisationer, hvis det sker inden for rammerne af kommunalfuldmagten. Det betyder:

- At støtten skal være til almennyttige formål.
- At der ikke må være tale om støtte til kommercielle aktiviteter.
- At kommunen skal sikre, at der ikke sker favorisering af enkelte aktører uden saglig begrundelse.

## **Bilag**

Uddrag fra klimaplan om skovrejsning

Kommunens handlemuligheder for skovrejsning

Kort over skovrejsningsområder i kommuneplanen

Klimaskovfondens skovkriterier

Den nye nationale tilskudsordning til skovrejsning

## **Punkt 8: Temadrøftelse: Aftale om et Grønt Danmark**

24/37011

### **Resume**

Klima- og Miljøudvalget drøfter status for implementering af ”Aftale om et Grønt Danmark” på baggrund af oplæg fra forvaltningen.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter oplæg fra forvaltningen.

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 16-09-2025**

Klima- og Miljøudvalget drøftede forvaltningens oplæg.

### **Sagsfremstilling**

#### **Historik**

Intet.

#### **Inddragelse og høring**

Intet.

#### **Beskrivelse**

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) samt Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre har den 18. november 2024 indgået en bred politisk rammeaftale om implementering af regeringens ”Aftale om et Grønt Danmark”, som regeringen indgik med Den Grønne Trepert den 24. juni 2024. Den Grønne Trepert bestod af repræsentanter fra Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Fødevarerforbundet NNF, Dansk Metal, Dansk Industri og Kommunernes Landsforening.

Status og nyt vedrørende implementering af aftalen vil blive gennemgået på udvalgs mødet.

Rammeaftale mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen i medfør af ”Aftale om et Grønt Danmark” og ”Aftale om implementering af et Grønt Danmark” er vedlagt som bilag 1.

#### **Alternativer**

Intet.

#### **Tidsperspektiv**

Intet.

#### **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

#### **Juridiske og planmæssige forhold**

Intet.

#### **Bilag**

Rammeaftale mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL

# Punkt 9: Forslag til Vandforsyningsplan 2025

22/22367

## Resume

Vandforsyningsplan 2025 fastsætter rammerne for den fremtidige vandforsyningsstruktur i kommunen og fastsætter retningslinjer for administration af vandindvinding og vandforsyning. Den har til formål at sikre borgerne adgang til rent og tilstrækkeligt drikkevand både nu og i fremtiden.

Klima- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om forslag til Vandforsyningsplan 2025 skal sendes i offentlig høring.

## Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at udvalget indstiller til byrådet,

1. at udkast til Vandforsyningsplan 2025 sendes i 8 ugers offentlig høring.

## Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 16-09-2025

Klima- og Miljøudvalgets indstiller til byrådet,

1. at udkast til Vandforsyningsplan 2025 sendes i 8 ugers offentlig høring,

2. at vandforsyningsplanen suppleres med en beskrivelse af "Viborg-modellen" vedrørende indsats for nitrat,

3. at vandforsyningsplanen suppleres med et afsnit om retningslinjer for nedlagte boringer.

## Sagsfremstilling

### Historik

Klima- og Miljøudvalget behandlede på mødet i august en temadrøftelse om forvaltningens arbejde med en ny og opdateret vandforsyningsplan og de væsentligste ændringer ift. den eksisterende plan ([link til sag nr. 8 i Klima- og Miljøudvalget, 12. august 2025](#)). Forvaltningen har færdiggjort Forslag til Vandforsyningsplan 2025 med udgangspunkt i Klima- og Miljøudvalgets drøftelse.

Klima- og Miljøudvalget har på møde i januar 2025 godkendt en opdateret risikovurdering af BNBO, hvor indsatsbehovet blandt andet blev vurderet ud fra vandværkets betydning for kommunens fremtidige overordnede vandforsyningsstruktur ([link til sag nr. 10 i Klima- og Miljøudvalget, 28. januar 2025](#)).

### Inddragelse og høring

Der er afholdt møder med de almene vandværker i hvert delområde vedrørende vandforsyningsplanlægning og fremtidig vandforsyningsstruktur i Viborg Kommune i sommeren 2023. Vandforsyningsstruktur og vandsamarbejde er derefter løbende på møder i Grundvandsforum, hvor alle vandsamarbejder og andre interessenter er repræsenteret. Der planlægges derfor ikke flere fællesmøder for vandværker og borgere vedrørende udarbejdelse af Vandforsyningsplan 2025. Udkast til vandforsyningsplanen bliver, i forbindelse med den offentlige høring, fremsendt til de almene vandværker til kommentering.

Handleplaner, der danner baggrund for udarbejdelse af vandforsyningsplanen, har desuden, i juni 2025, været sendt til kommentering hos alle almene vandværker i kommunen.

### Beskrivelse

Der er udarbejdet et forslag til en ny vandforsyningsplan, da den eksisterende plan er forældet, og der er et behov for at sikre, at planen er relevant og effektiv i forhold til fremtidigt vandbehov i Viborg Kommune.

Ifølge vandforsyningslovens § 14 er det kommunalbestyrelsen, der udarbejder planer for, hvordan vandforsyningen i kommunen skal tilrettelægges.

Vandforsyningsplanen skal primært fastlægge, hvilke vandværker forsyningen skal bygge på, og hvilke områder de enkelte vandværker skal forsyne (vandforsyningsstrukturen). Desuden kan vandforsyningsplanen indeholde retningslinjer, som beskriver kommunens administration indenfor vandforsyningsområdet.

Endelig skal vandforsyningsplanen præsentere et opdateret datagrundlag for vandværkerne med følgende oplysninger:

- Ledningsoplysninger
- Vandværkets tekniske tilstand
- Vandkvalitet
- Muligheder for et samarbejde mellem de enkelte vandværker, der kan øge den samlede forsyningssikkerhed

Selve planen er bygget op med en:

- Indledning: Her beskrives overordnede lovgivningsmæssige og planmæssige rammer
- Statusdel: Her beskrives status på vandforsyningsområdet i Viborg Kommune, hvor udfordringer for forsyningen identificeres
- Plandel: Her fastlægges de overordnede rammer og udviklingslinjer for den fremtidige vandforsyning i Viborg Kommune (vandforsyningsstruktur) samt retningslinjer for den fremtidige administration af området

Forslag til Vandforsyningsplan 2025 fastsætter en række nye retningslinjer, der skal understøtte målsætningerne om:

- høj drikkevandskvalitet
- en bæredygtig indvinding af grundvand
- høj grad af forsyningssikkerhed

De væsentligste tilføjelser til retningslinjerne er inden for forsyningssikkerhed, da det er her, de største udfordringer er blevet identificeret. Vandværkerne skal derfor fremover have øget fokus på it-sikkerhed og nødforsyning ved drikkevandsforurening eller strømsvigt.

Forvaltningen lægger fortsat op til, at den decentrale forsyningsstruktur skal bevares på sigt, hvorfor de største værker i kommunens delområder tillægges et større ansvar ift. samarbejde og grundvandsbeskyttelse i lokalområdet. I forslaget til Vandforsyningsplan 2025 introduceres derfor en udvidet kategorisering af vandværker, der består af kategori A+, A og B:

- A+ vandværker er de største vandværker i kommunen, der forventes øget forsyningsforpligtelse og forventes at være de bærende kræfter inden for deres vandsamarbejde
- A vandværker er større vandværker, der forventes øget forsyningsforpligtelse inden for deres eget forsyningsområde og forventes at bidrage væsentligt til deres vandsamarbejde
- B vandværker er de mindste vandværker, der opfylder et lokalt behov, men kun ønskes bevaret i det omfang, at de kan levere rent drikkevand. B vandværker forventes ikke at udvide deres forsyning til nye forbrugere.

Der er udpeget 6 A+ vandværker, 33 A vandværker og 24 B vandværker i kommunen.

Kommunens samlede antal vandforsyningsområder er faldende, da flere vandværker foreslås kategoriseret som B vandværker, der ikke har deres eget vandforsyningsområde. Den decentrale vandforsyningsstruktur vurderes bevaret med 39 resterende vandforsyningsområder, der bliver tilsvarende større.

Den udvidede kategorisering stemmer desuden overens med grundlaget for den opdaterede risikovurdering af vandværkernes BNBO'er fra januar 2025, hvor vandværkernes rolle i forhold til Viborg Kommunes fremtidige vandforsyningsstruktur blev inddraget i vurderingen. Forvaltningens forslag til en inddeling af vandværkerne i 3 kategorier fremfor 2 er således udarbejdet i forlængelse af denne vurdering.

Et væsentligt bilag til vandforsyningsplanen er handleplaner for de almene vandværker i Viborg Kommune. I handleplanerne beskrives vandværkets tilstand ved sidste tilsyn, eventuelle forbedringer, udviklingen i vandkemi og samt vandværkets rolle og kategorisering i forhold til den fremtidige vandforsyningsstruktur i kommunen. Vandværkerne har i juni 2025 fået fremsendt udkast til handleplaner til kommentering. Indkomne bemærkninger har udelukkende været af teknisk karakter, og planerne er blevet tilrettet herefter.

Udkast til Vandforsyningsplan 2025 er udarbejdet i kommunens planportal og kan tilgås via følgende link: [Vandforsyningsplan 2025](#).

Udkastet til Vandforsyningsplan 2025 kan desuden findes i bilag 1.

## **Alternativer**

Intet.

## **Tidsperspektiv**

Endeligt planforslag fremlægges til vedtagelse efter offentlig høring.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Vandforsyningsplanlægningen medfører ikke udgifter for Viborg Kommune. Udgifter til nødforsyning, drikkevandsbeskyttelse mm. afholdes af vandværkerne.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Vandforsyningsplanen anvendes som det overordnede plan- og beslutningsgrundlag i kommunen.

Planen er bindende for vandværkerne i den forstand, at vandværket ikke må anlægge vandledninger eller foretage andre aktiviteter, der strider imod planen. Planen fastlægger forsyningsområder, og vandværker er bundet af disse områder med hensyn til, hvilke ejendomme de må/skal tilslutte.

## **Bilag**

Vandforsyningsplan 2025

# Punkt 10: Klage over påbud om tilslutning til andet alment vandværk

24/26302

## Resume

Ved Vinkel Sdr. Sogn Vandværk (VSSV) har der været kogepåbud siden september 2024 pga. vedvarende problemer med bakteriologisk drikkevandskvalitet. Forvaltningen har den 24. juli 2025 meddelt påbud til VSSV om tilslutning til andet vandværk, da vandværket ikke selv har kunnet foranledige tilfredsstillende drikkevandskvalitet til forbrugerne. Denne afgørelse er den 19. august 2025 blevet påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af vandværkets bestyrelse.

Klima- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om sagen skal genoptages, eller om afgørelsen skal fastholdes.

## Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at afgørelsen fastholdes og klagen dermed videresendes til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, da der ikke er indkommet væsentlige argumenter for ikke at respektere vandforsyningsplanens eksisterende afgrænsninger.

## Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 16-09-2025

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at afgørelsen fastholdes, og klagen dermed videresendes til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, da der ikke er indkommet væsentlige argumenter for ikke at respektere vandforsyningsplanens eksisterende afgrænsninger.

## Sagsfremstilling

### Historik

Intet.

### Inddragelse og høring

For at sikre at sagen er fuldt oplyst, er vandværkerne blevet partshørt og varslet om afgørelsen i overensstemmelse med god forvaltningsskik og sædvanlig praksis.

Hen over forår og sommer 2025 har forvaltningen flere gange været i kontakt med og afholdt møder med bestyrelsesmedlemmer og forbrugere af VSSV vedrørende vandværkets fremtid.

### Beskrivelse

I henhold til vandforsyningsloven § 62 skal kommunalbestyrelsen, hvis vandet i et vandforsyningsanlæg eller vandforsyningssystem bedømmes at være sundhedsfarligt, eller der, efter kommunalbestyrelsens skøn, er nærliggende fare for, at vandet kan blive sundhedsfarligt uden unødigt ophold give påbud om, hvilke foranstaltninger der skal træffes til imødegåelse heraf fx udbedrende tiltag, eller at anlægget skal ophøre midlertidigt eller for bestandigt.

Ved Vinkel Sdr. Sogn Vandværk (VSSV) har der været kogepåbud siden september 2024 pga. vedvarende problemer med drikkevandskvaliteten. Der er fundet coliforme bakterier og enterokokker over grænseværdien. Forvaltningen har den 24. juli 2025, i overensstemmelse med gældende lovgivning og retningslinjerne i eksisterende vandforsyningsplan, meddelt påbud til VSSV om tilslutning til andet vandværk, da vandværket ikke selv har kunnet foranledige tilfredsstillende drikkevandskvalitet til forbrugerne ved mindre udbedrende tiltag.

VSSV er ifølge gældende vandforsyningsplan for Viborg Kommune kategoriseret som et B-vandværk med 11 forbrugere. Dette indebærer blandt andet, at hvis vandværket ikke kan overholde gældende kvalitetskrav, eller der skal foretages større investering på vandværket, skal forsyningen overtages af forsyningsområdet A-vandværk såfremt dette kan ske på rimelige økonomiske vilkår.

Forvaltningen lægger i påbuddet op til at følge de eksisterende forsyningsgrænser i vandforsyningsplanen. Vinkel Bys Vandværk (VBV) har forsyningspligt i området.

VBV er i eksisterende vandforsyningsplan og i udkast til fremtidig vandforsyningsplan udpeget som A-vandværk. Forvaltningen fører løbende tilsyn med selve vandværket, drikkevandskvalitet samt takster, og har ikke fundet anledning til at tro, at vandværket ikke er egnet til at levere vand i eget forsyningsområde på rimelige vilkår. VBV har i mail til forvaltningen den 6. august 2025 givet udtryk for, at vandværket har kapacitet til at overtage forbrugerne af VSSV, og at bestyrelsen har disponeret efter dette i forbindelse med nylige anlægsudvidelser og tilslutningstakster. VBV skal dog indhente en tilladelse til øget indvinding af vand, hvilket der vil blive ansøgt om i nærmeste fremtid.

Påbud om tilslutning til VBV er den 20. august 2025 blevet påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af VSSVs bestyrelse. Der klages blandt andet over, at VK fastholder de eksisterende forsyningsgrænser og høj tilslutningsafgift ved VBV. Klagen over påbuddet har opsættende virkning, hvorfor der skal afventes afgørelse fra nævnet, inden forvaltningen kan gøre yderligere.

Forvaltningen har bedt Embedslægen om en udtalelse ift. de sundhedsmæssige konsekvenser, hvis drikkevandsforureningen fortsætter på ubestemt tid. Hvis Klima- og Miljøudvalget beslutter at fastholde påbuddet, vil Embedslægens tilbagemelding vedlægges kommunens bemærkninger til klagen – eventuelt med anmodning om, at klagenævnet ophæver den opsættende virkning eller prioriterer at behandle sagen indenfor kort tid.

## **Alternativer**

Intet.

## **Tidsperspektiv**

Intet.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Intet.

# **Punkt 11: Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 57 til Spildevandsplan 2019 (Udvidelse af nedsivningsbassin i Mørkedal)**

25/11240

## **Resume**

Klima- og Miljøudvalget skal behandle endeligt forslag til Tillæg nr. 57 til Spildevandsplan 2019.

Tillægget danner grundlag for udvidelse af det eksisterende nedsivningsbassin i Mørkedal ved Møldrup. Nedsivningsbassinet skal udvides, i forbindelse med at nye områder i Møldrup skal separatkloakeres (Tillæg nr. 42 til Spildevandsplan 2019 - er vedtaget).

## **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 57 til Spildevandsplan 2019 (Udvidelse af nedsivningsbassin i Mørkedal) godkendes som forelagt.

## **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 16-09-2025**

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 57 til Spildevandsplan 2019 (Udvidelse af nedsivningsbassin i Mørkedal) godkendes som forelagt.

## **Sagsfremstilling**

### **Historik**

Intet.

## **Inddragelse og høring**

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 24. juni 2025 til den 8. oktober 2025.

Der er ikke modtaget høringssvar i høringsperioden.

## **Beskrivelse**

Tillæg nr. 57 til Spildevandsplan 2019 (Udvidelse af nedsivningsbassin i Mørkedal) danner grundlag for, at det eksisterende regnvandsbassin i Mørkedal, beliggende sydvest for Møldrup, kan udvides. Bassinet udvides så der er kapacitet til at håndtere den stigende mængde regnvand fra Møldrup i forbindelse med separatkloakering.

Dele af Møldrup er allerede separatkloakeret. Det er med tillæg nr. 42 til Spildevandsplan 2019 (Møldrup Øst, Etape 7-16) besluttet, at den resterende del af Møldrup skal separatkloakeres. I forbindelse med detailprojekteringen af separatkloakeringen i Møldrup Øst, stod det klart, at det er nødvendigt at udvide nedsivningsbassinet i Mørkedal for at kunne håndtere regnvandet fra separatkloakeringen.

Oversigtskort der viser placering af nedsivningsbassin fremgår af bilag 1.

Tillægget med tilhørende kortbilag er udarbejdet i kommunens digitale planportal og kan hentes via følgende link: [Tillæg nr. 57 til Spildevandsplan 2019 \(Udvidelse nedsivningsbassin i Mørkedal\)](#)

Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

## **Vurdering**

Forvaltningen vurderer, at udvidelsen af nedsivningsbassiner er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og målsætninger om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

## **Miljøvurdering**

Forvaltningen har gennemført en screening af planforslaget for, om der skal udarbejdes en miljøvurdering efter love om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen konkluderer, at der ikke er væsentlige negative indvirkninger på miljøet forbundet med gennemførelse af planforslaget, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøvurdering. Screening er vedlagt planforslaget i den digitale planportal.

Afgørelsen om ikke at gennemføre miljøvurdering er offentliggjort i forbindelse med høringen af planforslaget. Der kan klages over screeningsafgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål. Der er ikke modtaget klager over afgørelsen.

Økonomi

Udgifter til udvidelse af nedsivningsbassinet afholdes af Energi Viborg Vand A/S.

## **Alternativer**

Intet.

## **Tidsperspektiv**

Anlægsarbejdet forventes påbegyndt i 2025.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Intet.

## **Bilag**

Oversigtskort - Tillæg nr. 57 til Spildevandsplan 2019

Tillægstekst - Tillæg nr. 57 til Spildevandsplan 2019

# **Punkt 12: Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 57 til Spildevandsplan 2019 (Udvidelse af nedsivningsbassin i Mørkedal)**

25/24148

## **Resume**

Byrådet anmodes om at træffe principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i Tillæg nr. 57 til Spildevandsplan 2019 som giver mulighed for udvidelse af nedsivningsbassin i Mørkedal).

## **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 57 til Spildevandsplan 2019, hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

## **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 16-09-2025**

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 57 til Spildevandsplan 2019, hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

## **Sagsfremstilling**

### **Historik**

Intet.

### **Inddragelse og høring**

Intet.

### **Beskrivelse**

Tillæg nr. 57 til Spildevandsplan 2019 (Udvidelse af nedsivningsbassin i Mørkedal) danner det juridiske grundlag for udvidelse af eksisterende nedsivningsbassin i Mørkedal sydvest for Møldrup.

Med tillæg nr. 42 til Spildevandsplan 2019 er der planlagt separatkloakering af etaperne 7-16 i Møldrup. Ved detailprojekteringen af anlægsarbejdet og opmåling af det eksisterende bassin til nedsivning af regnvand er det konstateret, at den nuværende kapacitet af nedsivningsbassinet er for lille. Tillæg nr. 57 skal give mulighed for at udvide det eksisterende bassin, og at Energi Viborg Vand A/S tilkøber det nødvendige areal af en privat lodsejer.

For at realisere planlagte spildevandsanlæg er det en forudsætning, at arealer og/eller rettigheder til de anlæg, der er beskrevet i tillægget, kan erhverves.

Som udgangspunkt ønskes de nødvendige arealer og øvrige rettigheder over fast ejendom erhvervet gennem frivillige aftaler med de berørte grundejere. Det er i den forbindelse en forudsætning for skattefrihed for grundejeren, at aftalen kan indgås på ekspropriationslignende vilkår.

Følgende betingelser for at opnå skattefrihed skal være opfyldt på aftaletidspunktet:

- Der skal være hjemmel til at ekspropriere, hvilket er opfyldt, når spildevandsanlægget er optaget i vedtaget spildevandsplan.
- Det skal kunne forventes, at aftalens indhold vil blive gennemtvunget ved en kommunal ekspropriation, hvis en frivillig aftale ikke indgås.

Udover endelig vedtagelse af Tillæg nr. 57 til Spildevandsplan 2019 vil ovenstående være opfyldt, hvis byrådet træffer en principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i tillægget

Anlægsprojekt og berørte arealer fremgår af vedtagne tillæg.

### **Alternativer**

Intet.

### **Tidsperspektiv**

Intet.

### **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

### **Juridiske og planmæssige forhold**

Intet.

# Punkt 13: Ændring af formål og frigivelse af midler vedr. anlægsprojektet Forbedring af Viborg Genbrugsstation (bevillingssag)

24/9123

## Resume

Revas ønsker at indlede et konceptforberedende projekt, der skal danne grundlag for planlægning af fremtidige aktiviteter, der fremmer øget genbrug i Viborg Kommune. Projektet skal således fungere som pilotprojekt/forarbejde for et fremtidigt genbrugscenter på Martinesminde i Viborg Vestby.

Forvaltningen foreslår, at det resterende rådighedsbeløb til anlægsprojektet "Forbedring af Viborg Genbrugsstation" (2.999.000 kr.) bevilges til dette ændrede formål, idet midlerne ikke er øremærket til konkrete forbedringsarbejder på den eksisterende genbrugsstation på Kirkebækvej.

## Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det godkendes, at det resterende rådighedsbeløb på 2.999.000 kr. fra anlægsprojektet "Forbedring af Viborg Genbrugsstation" anvendes til konceptforberedende aktiviteter i forbindelse med de forestående planer om udflytning af Revas til Martinesminde,
2. at der gives en anlægsudgiftsbevilling til kontoen "Pilotprojekt for fremtidige genbrugsaktiviteter" på samlet 2.999.000 kr. med rådighedsbeløb på 199.000 kr. i 2025 og 2.800.000 kr. i 2026, og
3. at udgiften på 2.999.000 kr. til projektet finansieres af det afsatte beløb i på 199.000 kr. i 2025 og 2.800.000 kr. i 2026 på kontoen "Forbedring af Viborg Genbrugsstation".

## Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 16-09-2025

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det godkendes, at det resterende rådighedsbeløb på 2.999.000 kr. fra anlægsprojektet "Forbedring af Viborg Genbrugsstation" anvendes til konceptforberedende aktiviteter i forbindelse med de forestående planer om udflytning af Revas til Martinesminde,
2. at der gives en anlægsudgiftsbevilling til kontoen "Pilotprojekt for fremtidige genbrugsaktiviteter" på samlet 2.999.000 kr. med rådighedsbeløb på 199.000 kr. i 2025 og 2.800.000 kr. i 2026, og
3. at udgiften på 2.999.000 kr. til projektet finansieres af det afsatte beløb i på 199.000 kr. i 2025 og 2.800.000 kr. i 2026 på kontoen "Forbedring af Viborg Genbrugsstation".

## Sagsfremstilling

### Historik

Klima- og Miljøudvalget godkendte på sit møde den 12. august 2025 ([link til sag nr. 10 på Klimaudvalgets møde 12. august 2025](#)) den strategisk-principielle retning for videre udflytning af affaldsaktiviteter fra Kirkebækvej til et område ved Martinesminde, samt at forvaltningen bemyndiges til at konkretisere de fremlagte planer for udflytning af affaldsaktiviteter.

Byrådet har på sit møde den 11. oktober 2023 afsat 13.299.000 kr. på budgettet for 2024 til "Forbedring af Viborg Genbrugsstation" ([link til sag nr. 1 på byrådsmøde den 11. oktober 2023](#)).

Af disse midler har byrådet den 22. maj 2024 frigivet 2.000.000 kr. til etablering af faciliteter til håndtering af farligt affald på den eksisterende genbrugsstation i Viborg ([link til sag nr. 12 på byrådsmødet den 22. maj 2024](#)).

Den 13. november 2024 har byrådet herefter reduceret det resterende afsatte beløb til "Forbedring af Viborg Genbrugsstation" med 8.300.000 kr. til delvis finansiering af "Etablering af omlastefaciliteter" på Martinesminde i Viborg Vestby ([link til sag nr. 10 på byrådsmøde den 13. november 2024](#)).

Inddragelse og høring

Relevante samarbejdspartnere og frivillige vil blive inddraget i udviklingen af aktiviteter i det kommende genbrugscenter. Der vil desuden blive etableret dialog med potentielle private aktører med henblik på afsøgning af fremtidige samarbejdsmuligheder.

## Beskrivelse

Efter tidligere frigivelse af midler til etablering af faciliteter til håndtering farligt affald samt omdisponering af midler til omlasterprojektet resterer 2.999.000 kr. fra det oprindelige anlægsprojekt ”Forbedring af Viborg Genbrugsstation”, hvoraf 199.000 kr. er budgetlagt som rådighedsbeløb i 2025 og 2.800.000 kr. i 2026. Midlerne foreslås i stedet anvendt til gennemførelse af konceptforberedende aktiviteter som skitseret nedenfor. Ny titel for projektet bliver ”Pilotprojekt for fremtidige genbrugsaktiviteter”.

I lyset af den forventede fulde udflytning af affaldsaktiviteter fra Kirkebækvej til Martinesminde inden for en tidshorizont på 6–7 år vurderes det ikke længere hensigtsmæssigt at investere i permanente forbedringer af de eksisterende faciliteter på Viborg Genbrugsstation. De resterende afsatte midler er ikke øremærket til konkrete anlæg på den nuværende Viborg Genbrugsstation, og det foreslås derfor, at de resterende midler omkanaliseres til konceptforberedende aktiviteter, der kan understøtte den strategiske udvikling og afprøvning af fremtidige løsninger.

Formålet med projektet er at muliggøre udvikling og test af innovative og bæredygtige koncepter, som kan danne grundlag for fremtidige genbrugsaktiviteter i Viborg Kommune. Projektet skal bidrage til at afklare praktiske, økonomiske og organisatoriske forhold, og samtidig skabe mulighed for involvering af relevante aktører og interessenter.

Eksempler på mulige konceptuelle indsatsområder:

### **Iværksætttermiljø for upcycling og ressourceregenerering**

Afsøgning af muligheder for etablering af et fysisk og organisatorisk miljø, hvor iværksættere kan drive virksomhed med fokus på upcycling og videresalg af ressourcer modtaget på genbrugsstationen. Konceptet kan afprøve partnerskabsmodeller og bidrage til cirkulær økonomi. Succeskriterier kan omfatte skalerbarhed, økonomisk bæredygtighed og aktørinvolvering.

### **Genbrugsbyggemarked for direkte genanvendelige byggematerialer**

Afklaring af potentiale for udvikling af en platform, hvor håndværkere og private kan aflevere genanvendelige byggematerialer, som efterfølgende sælges eller upcycles af eksterne aktører såsom byggemarkeder. Konceptet kan afklare logistik, materialekvalitet og samarbejdsformer, og måles på omsætning og brugerinteresse.

### **Optimering af modtageforhold og slusefunktioner**

Afprøvning af fysiske og kommunikative løsninger, der forbedrer borgernes oplevelse ved aflevering af genbrugsmaterialer og -effekter, herunder skiltning, vejledning og slusefunktioner. Indsatsen kan bidrage til bedre flow, effektiv ressourcehåndtering og øget genanvendelse.

### **Genbrugs-/upcyclingsaktiviteter med frivillig involvering**

Afsøgning af muligheder for etablering af et loppemarked og/eller upcyclingsworkshops baseret på frasorterede genstande fra genbrugsrummet, hvor varer kan upcycles og sælges eller byttes. Konceptet kan afklare arbejdsgange, frivilligt engagement, logistik og økonomi. Måleparametre kan inkludere mængder, besøgstal og brugerundersøgelser.

### **Undervisningsfaciliteter i tilknytning til genbrugscentret**

Forsøg med indretning af et fleksibelt formidlingsrum til undervisning og borgerrettet information om affald, genbrug og bæredygtighed. Lokalet skal være multifunktionelt og imødekomme behov for mobilitet og tilpasning. Succeskriterier kan omfatte effektiv udnyttelse, frigivelse af mødelokaler og brugerfeedback.

Der lægges vægt på fleksible faciliteter, der kan rumme både kommunale og frivillige initiativer. Erfaringerne skal bruges i planlægningen af et kommende genbrugscenter på Martinesminde.

Der vil i forbindelse med projektet blive behov for indkøb af inventar, etablering af midlertidige toiletfaciliteter mv. Mange af de etablerede faciliteter og koncepter forventes at kunne medtages til det kommende genbrugscenter på Martinesminde.

Projektets fysiske ramme forventes at være den eksisterende papirhal på Revas' Affaldscenter på Kirkebækvej samt andre eksisterende bygninger på Kirkebækvej. I forbindelse hermed vil der blive behov for etablering af adgangsvej fra den eksisterende genbrugsstation.

Der er ikke behov for yderligere anlægsbevilling til projektet.

## **Alternativer**

Et alternativ er at etablere et genbrugscenter uden forudgående test og erfaringsindhentning i forbindelse med den samlede udflytning til Martinesminde. Dette vil dog betyde, at Viborg Kommune går glip af værdifulde erfaringer og muligheden for at afprøve samarbejdsformer og aktiviteter i mindre skala.

## **Tidsperspektiv**

Projektet forventes igangsat i 2. halvår 2025, og forventes at vare indtil endelig projektering af den forestående udflytning af Revas til Martinesminde. Erfaringer fra pilotprojektet vil blive inddraget i det videre arbejde med etablering af et genbrugscenter på Martinesminde.

## **Økonomiske forhold og konsekvenser**

Intet.

## **Juridiske og planmæssige forhold**

Projektet gennemføres inden for eksisterende lokalplan og planmæssige rammer for området på Kirkebækvej. Som del af processen kan der blive behov for byggetilladelser, særskilte tilladelser og dispensationer.

# Punkt 14: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2025

24/31291

## Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

## Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til mødeliste 2025.

## Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 16-09-2025

Klima- og Miljøudvalget godkendte mødelisten.

## Sagsfremstilling

### Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

## Inddragelse og høring

Intet.

## Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima- og Miljøudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

## Alternativer

Intet.

## Tidsperspektiv

Intet.

## Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

## Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens § 16, stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

## Bilag

## Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2025

# **Punkt 15: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgmøde, dels om planlagte møder**

24/31286

## **Resume**

Intet.

## **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning.

## **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 16-09-2025**

Klima- og Miljøudvalget tog meddelelserne og orienteringerne til efterretning.

## **Sagsfremstilling**

Orientering fra formanden, Eva Pinnerup (A)

- Henvendelse vedrørende tidsplan for implementering af affaldssortering
- Henvendelse vedrørende manglende betaling for papiraffald

Orientering fra udvalget

Kurt Mosgaard (V)

- Spørgsmål til ristestørrelse ved indløb til dambrug
- Orientering om folketingets klima, energi og forsyningsudvalgs besøg ved NewRetex

Lars Mogensen (I)

- Orientering om Green Innovation Week

Steffen Drejer (C)

- Henvendelse vedrørende udstykning af sommerhusgrunde på Skovagervej

Orientering fra direktøren

- Orientering om Viborg Kommunes deltagelse i projektet Car2Mar vedrørende biomasse- og kulstofstrategi

## **Punkt 16: Lukket: Politianmeldelse**

25/2593

## **Punkt 17: Lukket: Politianmeldelse**

25/16277

## **Punkt 18: Lukket: Politianmeldelse**

24/26588

## **Punkt 19: Underskriftsark**

24/35021

### **Sagsfremstilling**

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.